

4. Яланська С. П. Зміст та етапи розвитку творчої компетентності студентів педагогічних навчальних закладів / С. П. Яланська // Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць: Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України – Т. VI, Психологія обдарованості – Вип. 9 – Житомир, Видавництво ЖДУ імені І. Франка, 2013. – С. 524-531.

Похил С.В.

*викладач вищої категорії,
Хорольський агропромисловий коледж
Полтавської державної аграрної академії*

АНАЛІЗ НАПРЯМКІВ ІНТЕГРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА

Професійно-технічна сільськогосподарська освіта як і будь-яка інша вимагає спеціальної організації навчально-пізнавальної діяльності, яка може бути реалізована через взаємодію і співпрацю на рівні сільськогосподарського виробництва. Одним із основоположних факторів для розвитку конкурентоспроможного сільського господарства являється наявність висококваліфікованих фахівців підготовлених для роботи на підприємствах, в установах та організаціях різних форм власності в даній галузі.

Основною задачею професійно-технічної сільськогосподарської освіти являється підготовка такого кадрового потенціалу для сільського господарства, який був би знайомий з реальним станом агропромислового комплексу, міг би адаптувати отримані знання в процесі розвитку сільськогосподарської галузі та ефективно використовувати професійні компетенції, був би орієнтований на сучасне сільськогосподарське виробництво та готовий до розвитку та впровадження нових технологій. Дана задача може бути вирішена тільки при ефективній інтеграції навчання та виробництва. Крім того, актуальність питання інтеграції професійно-технічної освіти з реальним виробництвом обумовлюється положеннями Проекту Закону України «Про професійну освіту» [1], що визначає інтеграцію професійної освіти з наукою та виробництвом як один із принципів реалізації професійної освіти, що впроваджується та підтримується в рамках реалізації державної політики у сфері професійної освіти. Але разом з тим на сьогоднішній день в законодавстві закріплені лише окремі юридичні передумови для розвитку подібних процесів інтеграції, які мають характер фрагментарності, характеризуються відсутністю комплексного підходу до вирішення проблем взаємодії науки, освіти і виробництва, відсутністю погоджених норм законодавства у сферах освіти і науки з питань їх співробітництва [2, 3]. Крім вищевказаного, практика законодавчого рівня не враховує існуючі успішно функціонує на сьогоднішній день організаційні форми інтеграції професійної освіти та виробництва.

В даній статті розглядаються напрями взаємодії професійно-технічної сільськогосподарської освіти з виробництвом в процесі реалізації освітніх функцій із відповідним рівнем якості.

Професійно-технічна сільськогосподарська освіта повинна орієнтуватися на попит ринку праці сільськогосподарської галузі, аналізувати та при необхідності впроваджувати організаційні та змістовні зміни в процес професійно-технічної освіти, враховувати стан розвитку галузі та вимоги роботодавців агропромислового комплексу [4]. Ефективність професійно-технічної сільськогосподарської освіти може бути досягнута шляхом тісної взаємодії її з представниками виробничого сектору сільського господарства по наступним напрямкам:

- вдосконалення змісту професійно-технічної сільськогосподарської освіти;

- вивчення ринку праці сільськогосподарської галузі;

- моніторинг та управління кадровим забезпечення освітнього процесу;

Система професійно-технічного сільськогосподарського навчання повинна бути достатньо гнучкою, щоб своєчасно реагувати на зміни на сільськогосподарському ринку праці, що стосуються як технологій, які швидкими темпами оновлюються, удосконалюються і впроваджуються, так і форм організації сільськогосподарського виробництва.

Зміст професійно-технічної сільськогосподарської освіти має відповідати потребам роботодавців сільського господарства і базуватися на результатах аналізу потреб в уміннях та навичках, якими повинні володіти майбутні фахівці сільського господарства. Крім того, аналізу має підлягати попит на компетенції в рамках спеціальностей в сільськогосподарській галузі і до цього процесу потрібно залучати представників-роботодавців сільськогосподарського виробництва. З цією метою необхідно організовувати практичне навчання студентів з використанням технологічної бази сільськогосподарських підприємств, розвивати виробничу діяльність професійно-технічних навчальних закладів, формувати або розвивати існуючі навчально-виробничі комплекси. Для підвищення ефективності сільськогосподарської освіти професійно-технічні навчальні заклади мають працювати у напрямку чіткого визначення видів робіт чи професійної діяльності, для яких вони здійснюють підготовку спеціалістів, а не просто готувати уніфіковані кадри, які володіють компетенціями, частина з яких на даний час може бути застарілими та потребувати змін.

Таким чином, представники сільськогосподарських підприємств мають залучатися до підготовки кадрового потенціалу в таких формах:

- створення моделі затребуваного молодого спеціаліста;

- здійснення ранньої професійної орієнтації студентів на сільськогосподарських підприємствах;

- організація різноманітних тематичних зустрічей та екскурсій для студентів;

- участь в проведенні практики;

- сприяння переддипломній практиці;

- участь в формуванні тематики курсових та дипломних робіт;

- сприяння реальному дипломному проектуванню;
- участь представників сільськогосподарських підприємств та організацій в захистах дипломних проектів, відбір кращих студентів.

Метою вивчення ринку праці сільськогосподарської галузі є формування прогнозів розвитку ринку праці з позиції потреби в робочій силі відповідних рівнів та кваліфікації. Задача закладів професійно-технічної освіти при вивченні ринку праці сільськогосподарської галузі зводиться до аналізу та використання інформації щодо розвитку ринку праці в даній галузі (зміни в існуючих професіях, спеціальностях та виникнення нових) для планування та формування рекомендації щодо власної діяльності при підготовці фахівців відповідно до потреб сільськогосподарської галузі. В рамках даного напрямку необхідно розвивати взаємодію закладів професійно-технічної сільськогосподарської освіти з регіональними службами зайнятості, вести діалог з потенціальними роботодавцями в сільському господарстві по питанню підвищення якості підготовки спеціалістів, заключати та реалізовувати договори про підготовку спеціалістів.

В загальному, відповідальність за підготовку кваліфікованих кадрів не повинна лягати тільки на систему освіти. Представники сільськогосподарських підприємств, організацій, виробництв повинні приймати активну участь в практичній підготовці молодих спеціалістів для сільськогосподарської галузі разом з відповідними навчальними закладами. Розвиток співпраці с роботодавцями сільськогосподарських підприємств в області кадрового забезпечення має здійснюватися шляхом залучення до навчальної діяльності (проведення практичних занять, керівництво курсовим та дипломним проектуванням) спеціалістів, які мають досвід професійної діяльності у відповідних областях сільськогосподарського виробництва, та стажування викладацького складу на виробництві для удосконалення їх професійних знань, ознайомлення із сучасним сільськогосподарським обладнанням та організацією виробництва.

В результаті аналізу напрямків взаємодії професійно-технічної сільськогосподарської освіти та виробництва, а також з урахуванням реальної діяльності в даному напрямку, можна зробити висновок, що участь представників сільськогосподарського виробництва в співпраці з навчальними закладами на даний момент не набуває широкого розповсюдження, не підтримується в повному обсязі на державному рівні та не регулюється на достатньому рівні з боку нормативно-правового забезпечення. Однак, подібна інтеграція повинна розвиватися, так як вона являється необхідною та ефективною умовою підвищення якості підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних одразу після отримання професійної сільськогосподарської освіти застосовувати отримані знання, вміння та навички, а також виконувати задачі, які будуть покладені на них в сільському господарстві.

Список використаних джерел:

1. Проект Закону України «Про професійну освіту в Україні» [Електронний ресурс]: № 5160 станом на 22 вер. 2016 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60075

2. Підоричева І. Ю. Законодавче забезпечення інтеграційних процесів науки, освіти й виробництва в Україні / І. Ю. Підоричева // Держава та регіони. – 2009. – № 3. – С. 134–137.

3. Пугач А. М. Оцінка умов ефективної реалізації інтеграційних процесів в сфері аграрної освіти, науки та виробництва / А. М. Пугач // Державне управління: удосконалення та розвиток [Електронний ресурс]. – 2013. – № 12. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=897>

4. Соломатина Н. А. Качественный подход к проблемам развития системы профессионального образования: усиление роли работодателей в деле подготовки высококвалифицированных кадров / Доклады девятой интернет-конференции «Спрос и предложение на рынке труда и рынке образовательных услуг в регионах России», 31 октября – 1 ноября 2012 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: labourmarket.ru/conf9/reports/solomatina.doc

Скиба К.М.

*кандидат психологічних наук, доцент,
Хмельницький національний університет*

ПОРТФОЛІО ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ У США

Останні два десятиліття в педагогіці США йде процес переосмислення традиційної системи оцінювання навчальних досягнень студентів, що навчаються на перекладачів. Нині можна говорити про виокремлення наступних видів оцінювання, що базуються на:

- кінцевих результатах навчання (outcome-based assessment);
- стандартах навчання (standard-based assessment);
- концепції компетентності (competency-based assessment);
- рівні виконавської майстерності (performance-based assessment).

Проаналізувавши зазначені види оцінювання у навчальних закладах США, можна виокремити основну відмінність між перерахованими підходами, яка полягає в орієнтації системи оцінки або на продукт навчальної діяльності (outcome-based та standard-based assessment), або на її процес (competency-based та performance-based assessment). У свою чергу, американські науковці трактують види оцінювання з точки зору їх формальності та неформальності (альтернативності). Так, згідно Дж. МакМіллана (J. McMillan) неформальним або альтернативним видом оцінювання навчальних результатів є будь-який метод, який відрізняється від загальноприйнятих паперових тестів [1, с. 199]. До альтернативних видів оцінювання дослідник відносить: автентичне оцінювання (authentic assessment), оцінювання рівня виконавської майстерності (performance-based assessment), портфоліо, студентські журнали, щоденники та інші форми оцінювання, які вимагають застосування практичних знань, а не пасивного відтворення окремо взятих фактів. Так, до прикладу, автентичне оцінювання застосовується, перш за все, у практико-орієнтованій навчальній діяльності і передбачає оцінювання сформованості вмінь та навичок студента в умовах